

Razne vesti.

— **Gospodarska kriza se razširja.** Odkar se je začela balkanska vojna je pravzaprav le Avstrija občutila gospodarsko krizo, seveda razen po vojni neposredno prizadetih dežel. Na Nemškem in Angleškem, Francoskem in Ruskem je bilo dela dovolj in Nemčija je še delo nenavadno mnogo izdelala in izvozila v času vojne. V zadnjih mesecih je pa tudi v Nemčiji več znakov, ki kažejo začetek gospodarske krize. Tudi delavci že občutijo posledice nazadovanja gospodarskega razvoja. Uradno namreč poročajo, da se je oglasilo za 100 prostih služb v februarju 1912 delavcev (v februarju 1912 le 110). Tudi na Ruskem se pripravlja preobrat. Tekstilna industrija na Ruskem je že v krizi: v Lodu in Moskvu je na tisoče tekstilnih delavcev nezaposlenih. Tudi v francoski tekstilni industriji je opaziti na zadovanje. Ali so krize na Nemškem, Francoskem, Ruskem le mimogredočega značaja, ki bodo izginile, ko se neha balkanska vojna, ali pa če se bliža sploh konec ugodne svetovne konjunkturo in smo na predvečer splošne krize tega ni še mogoče natančno določiti. Za Avstrijo bi bilo posebno hudo, če se konča še sedaj visoka konjunktura na svetovnem trgu. Čeprav Avstrija ni bi deležna svetovne ugodne konjunkturo, vključno temu bi avstrijsko gospodarstvo težko okrevalo od vojne krize zadnjih mesecev, če bi bil v tujini slab gospodarski položaj. Tako bi Avstrija prišla iz avstrijske vojne krize neposredno v mednarodno svetovno krizo.

— **Provizijske kupčije v avstrijskem vojnem ministrstvu.** Avstrijski panamski škandal je bil te dni pred sodiščem. Obravnava je dokazala, da pri patriotih igra ulogo "komišn". Polkovnikova vdova Helena pl. Cziffri je tožila odvetnika dr. Pressburgerja in agenta Brucka na Dunaju zaradi razžaljenja časti. Agent Bruck je zaslužil namreč pri neki dobavi pušk 700.000 K in je obljubil gospe pl. Cziffri za njeno posredovanje 100.000 K. Dal ji je tudi na to vsoto glaseče se provizijsko pismo. Po sklenjenju kupčiji pa je dal Bruck svoji pomagalki samo 20.000 K. Ko je ona zahtevala od Brucka še ostalo provizijo, jo je poslal Bruck k svojemu zastopniku dr. Pressburgerju. Ta pa je Cziffri zagrozil, da naj mu takoj vrne provizijsko pismo, češ da ga je ona od Brucka zvijsko dobila in ji celo zapretel, da jo bo dal zapreti. Uzlajena agentka in patriotinja je tožila oba zaradi razžaljenja časti. Pri prvi obravnavi se je zagovarjal dr. Pressburger s tem, da ga je njegov klient tako informiral, da mu je Cziffra provizijsko pismo za 100.000 K res izdala in sicer z izgovorom, da mu omogoči ono kupčijo, če rezervira 100.000 kron za neko tretjo osebo, ki je tudi velik patriot, ako se hujškanjem za vojno da zaslužiti lep "komišn". Da se to dožene je bila obravnava preložena. Pri večerajnji obravnavi je izpovedal zasebnik vitez pl. Dembowski, da je dr. Pressburger opozoril tožnico v nevljudnem tonu, da je ona določila provizijo za neko drugo osebo, ne pa zase. Bergman je izpovedal pod prisogo, da je s tožnico večkrat govoril in da je dobil vtisk, da je namenila pl. Cziffra velik del provizije neki tretji osebi. Predlaganih je bilo še več priči, med temi tudi bivši vojni minister vitez pl. Auffenberg, priče pa je sodišče zavrnilo. Nato je zastopnik tožnice umaknil tožbo nakar je razglasilo sodišče oprostilno razsodbo.

— **Patriotizem in kupčije.** V nemškem državnem zboru je socialist Liebknecht razkril početje orožarn in municijskih tovarn, ki sejejo v tuje časopise vznemirljive vesti za pospešitev kupčij in dobička. "Vorwärts" objavlja besedilo takega naročila, ki se glasi:

Ravnokar smo Vam brzojavili: "Počakajte na naše pismo v Parizu." Brzojavko je povzročila naša želja, da spravite v razširjen francoski list, če le mogoče v "Figaro", članek naslednje vsebine: Francoska vojna uprava se je odločila, da izdatno pospeši oboroženje armade s strojnimi puškami in da naroči dvakrat več, nego

je bilo prvotno nameravano. Potrudite se na vso moč, da dosežete objavo takega članka.

S poštovanjem
Nemška tovarna za municijo in orožje.

Pl. Gontard. Poxgarten.
Del dobička uporabljajo kapitalisti za pomnožitev patriotskega navdušenja in novih naročil.

— **Bilanca smrti.** Balkanske države so uradno naznanile število mrtvih. Črna gora je izgubila 6000 mož, Grška 11.000, Srbija 22.000, Bolgarska pa 80.000, vse skupaj torej 119.000. Število ranjenih, ki jih uradno poročilo zamolči, je pa seveda še večje.

— **Razstava ruskih knjig.** V Peterburgu so otvorili razstavo knjig, ki so izšle v pretečenem letu na Ruskem. Razstavljenih je bilo 36.630 posameznih knjig, ki so bile natiskane v 133.561.886 izvodih. Knjige so vredne \$20.952,00 v pretečenem letu je izšlo na Ruskem 2260 knjig več kakor leta 1911. Vračunane seveda niso knjige, ki izdejo brez vrednosti oblasti. Knjige so napisane v 40 različnih jezikih. Največ seveda v ruščini, potem slede poljske knjige, letske, nemške, hebrejske itd.

1913! SVETOVALEC 1913!

Vse, kar morate vedeti o paketi pošti, poštini hranilnicah! — Kako postanem državljan. Najnovejša slovenska izdaja (1913) z novimi zakonitimi odredbami. Vse v eni lični priročni knjižici. Koristno za vsakogar. Unijski tisk. Cena samo 25c. — Naroči se samo pri Bert P. Lakner, 1595 3rd ave., New York, N. Y.

Važno uprašanje!
KDO mi opravi?
najbolje in najceneje!
Konzularne, starokrajске, sodnijske in vojaške
Javni notar J. Kaker
220 1/2 Grove St
Milwaukee, Wis.

Austro-Americana Parobrodna Družba

Direktna črta med New Yorkom in Avstro-Ogrsko.

Nizke cene.

Dobra postrežba, električna svetiljava, dobra kuhinja, vino brezplačno, kabine 3. razreda na parobrodih Kaiser Franz Josef I. in Martha Washington.

Na ladjah se govore vsi avstrijski jeziki.

Družni parobrodi na dva vijaka: Kaiser Franz Josef I., Martha Washington, Laura, Alice, Argentina, Oceania, Polonia, Canada.

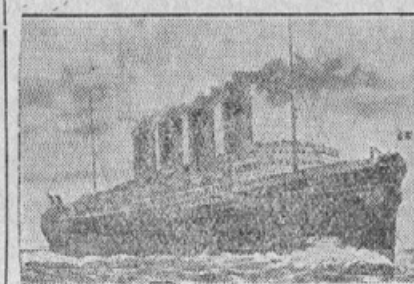
Novi parobrodi se grade. Za vsa nadaljna pojasnila se obrni na glavne zastopnike:

Phelps Bros. & Co.
2 Washington St., New York, N. Y.

ali na njih pooblaščenih zastopnike v Zjed. državah in Kanadi.

FRANCOZKA LINIJA

Samo 6 dni preko morja!
Ina vse samo brze parnike:
Odidejo vsaki četrtek ob 10 uri zjutraj iz pristanišča.

S. S. FRANCE S. S. LA PROVENCE
(novi na štiri vijake)
S. S. LA LORRAINE in S. S. LA SAVOIE
So tudi, drugi in tretji razred modernih novih parobrodov, odidejo tudi vsako soboto ob 3 uri popoldan.
S. S. ROCHAMBEAU S. S. CHICAGO
(novi na štiri vijake)
S. S. NIAGARA S. S. LA TOURAINE

MAURICE W. KOZMINSKI
Glavni zapadni zastopnik
139 N. Dearborn St., Chicago, Ill.

SLOVENSKI FARMARJI IN VRTNARJI POZOR!
V zalogi imam

KRANJSKE KOSE, kranjska in koroška klepišča.

Cene so sledeče: Kosa en dolar, klepišča (ena garnitura) en dolar, srp 35 c, kosišče 50 c, obroček za pritrditev kose h kosišču 15 c, motika za vrtno delo 35 c, osla ali brusni kamen 25 c.

John Dolenc, Presto Pa., Bx 23.

Veliki Slovensko-Angleški Tolmač, obsega slov.-angl. slovnico, razgovore, pisma in navodilo kako postati državljan poleg največjega slov.-angl. in angl. slov. slovarja. Knjiga je nujno potrebno vsim onim, ki se res želijo naučiti angleščine. Cena v platnu trdo vezana (420 strani) je \$2. ter se dobi pri V. J. Kubelka, 538 W. 145. St., New York, N. Y. (Advertisement.)

J. S. JABLONSKI

Slovenski fotograf

izdeluje vsa v fotografsko stroko spadajoča dela dob o in poceni

6122 St. Clair Avenue.
CLEVELAND OHIO

DR. ADOLF MACH

ZOBOZDRAVNIK

Uradne ure: 9 do 12 dop.
1 do 6 pop. 7.30 do 9 zvečer. Ob nedeljah po dogovoru.

2601 S. Lawndale Av. vogal 26th St.
CHICAGO, ILLINOIS.

Unijske smodke najfinejše kakovosti z znakom S. N. P. J.

dvoje vrst po 5 in 10c — izdeluje po primerno nizki ceni

1.9% od stržene vsote gre v rezervni fond S. N. P. J. 1. Pismena naročila se zvečujejo točno po G. O. D. Naročila se ne manj kot 1000 smodk po 5c ali 500 po 10c.

Podpirajte domače in bratsko podjetje! Vprašajte za cene!

John Breskvar,
3528 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

VSAKATERI SE BOJUJE ZA

10 ZA 5c

Vsaki prodajalec produ več

NEBO
CIGARETE

NEBO
CIGARET

vsaki dan.

Farme Farme Farme

Krasne ceste, šola in cerkev blizu. Najboljša zemlja za poljedelstvo, zdrava pitna voda kot na gorejskem! V bližini tovarne, kjer se lahko dobi delo. Zelo ugoden trg za farmarske pridelke. Blizu u Chicago in Milwaukee.

Izrabite ugodno priliko in kupite zemljišče od nas!

Cena akru je od 14 dolarjev naprej. Eno tretjino je treba plačati takoj, za ostalo vas počakamo po pogodbi.

Vprašajte za ceno zemljišč pri nas, predno se obrnete drugam.

Pišite za podrobnosti takoj. Ne odlašajte, ker cema zemljiščem gre vedno kviško.

Česko-slovanska zemljiščna družba

3815 West 26th Street, Chicago, Ill.

NAJVEČJA SLOVANSKA TISKARNA V AMERIKI JE

Narodna Tiskarna

2146.50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Mi tiskamo v Slovenskem, Hrvaškem, Slovaškem, Češkem, Poljskem, kakor tudi v Angleškem in Nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društva in trgovce. "GLASILO" in "PROLETAREC" se tiskata v naši tiskarni.

FRANK J. PETRU

JAVNI NOTAR

Posojila na zemljišča in zavarovalnica

Varnostne shrambe za denar in dragulje.

Najemnina \$2.50 na leto ali 5c na teden.

1443 West 18th St. blizu Laflin ulice.

Zastopnik sledečih stavbinskih in posojilnih društev.

Krajnsko, Češko Hrvatsko stavbinsko in posojilno društvo.
Prvo Hrvatsko stavbinsko in posojilno društvo.
Benatsko-veo stavbinsko in posojilno društvo.
Hrad. Rabl stavbinsko " " "
Unijsko stavbinsko " " "

Zemljišča in hiše na prodaj v vseh krajih sveta.
Denarna posojila proti niskim obrestim.
Zavarovanje proti ognju pri najboljših družbah.

Ustanovljeno leta 1900

Ameriška Državna Banka

1825-1827 Blue Island Avenue

vogal Loomis ulice
Chicago.

VLOŽENA GLAVNICA \$1,500,000.00

JAN KAREL,
PREDSEDNIK.

J. F. ŠTEPINA,
BLAGAJNIK.

Naše podjetje je pod nadzorom "Clearing House" škikaški bank, torej je denar popolnoma sigurno naložen. Ta banka prevzema tudi vloge poštne hranilnice Zdr. držav. Zvršuje tudi denarni promet S. N. P. J. Uradne ure od 8:30 dopoldne do 5:30 popoldne; v soboto je banka odprta do 9 ure zvečer; v nedeljo od 9 ure dopoldne do 12 ure popoldne. Denar vložen v našo banko nosi tri procente. Bodite uvvereni, da je pri nas denar naložen varno in dobičkanosno.

Frank Sakser

Glavni urad: 82 Cortlandt St.,
NEW YORK, N. Y.

Podružnica: 6104 St. Clair Ave.,
CLEVELAND, O.

Pošilja
DENARJE
v staro domovino

potom c. kr. pošte

hranilnice na Dunaju; hitro
in ceno.

Prodaja
PAROBRODNE
LISTKE

za vse prekmorske

parobrodne družbe po izvirnih
cenah.

Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro
tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

Potovanje v staro domovino
potom Kašparjeve Državne
Banke je najceneje in naj-
bolj varno.

Naša parobrodna poslovnica je največja na Zapadu in ima vse najboljše oceanske črte (linije). Vozni listki, (šifkarte) po kompanijskih cenah. Menjalnica starokrajškega denarja. Kupujemo denar vseh držav sveta pozmernih cenah. Kašpar Državna Banka izplača za 5K - \$1 bres odbitka. Pošiljamo denar v vse dele sveta po jako nizkih cenah; ravnotako izdajamo drafte. Stojimo v zvezi z najbogatejšimi slovanskimi bankami v staro domovini, in pri nas ni še nobeden, kar ta banka obstoji, (23 let), zgubil še centa. Pišite po cene v slovenskem jeziku. Kašpar Državna Banka sprejema denar na hranilne vloge in plačuje 3% od vsega vloženega denarja. Banka ima \$5,318,821 premoženja. Slov. Narod. Podp. Jednota vrši svoj denarni promet s Kašpar Državno Banko.

Kaspar State Bank
1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

EDINA SLOVENSKA TVRDKA.
Zastave, regalije, znake, kape, perčate, in vse potreščine za društva in jednote.
DELO PRVE VRSTE. CENE NIZKE
Slovenske cenike pošiljamo zastoj.

F. Kerže Co. 2616 S. Lawndale Ave. Chicago, Illinois